

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

Фаховий коледж

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор

Майя Ніколаєва

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

6 вересня 20*22* р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Рівень вищої освіти: Перший (фаховий молодший бакалавр)

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо-професійна програма: Фінанси, банківська справа та страхування

Розробники: Сушко Олена Станіславівна, викладач фахового коледжу
Максимова Юлія Олександрівна, викладач фахового коледжу

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії з фінансів та кредиту

Протокол № 1 від «23» серпня 2022р.

Голова циклової комісії _____ (Юлія Борисова)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»

_____ (Юлія Борисова)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП «Облік і оподаткування»

_____ (Світлана Бандік)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено Навчально-методичною комісією (НМК) фахового коледжу

Протокол № 1 від «26» серпня 2022р.

Голова НМК _____ (Максимова Ю.О.)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні циклової комісії з фінансів та кредиту

Протокол № 1 від «25» 08 2023р.

Голова циклової комісії _____ (Юлія Борисова)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні циклової комісії з фінансів та кредиту

Протокол № _____ від « _____ » _____ 20 ____ р.

Голова циклової комісії _____ (_____)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість кредитів – 3 годин - 90 змістовних модулів – 1	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування Рівень вищої освіти: Перший (фаховий молодший бакалавр)	Обов'язкова	
		Рік підготовки	
		2-й	-й
		Семестр	
		1-й	-й
		Лекції	
		20 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		54 год.	год.
		у т.ч. ІНДЗ: не передбачено	
Форма підсумкового контролю			
Залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни - є підготовка фахівців для виконання професійних обов'язків сфери підприємництва. Формування у студентів ринково орієнтованого економічного світогляду, вивчення поведінки та механізмів прийняття економічних рішень окремими економічними суб'єктами. Опанування необхідної науково-методологічної підготовки, яка забезпечує у студентів бачення проблем ринкової економіки і практики їх застосування, шляхів їх розв'язання. Скласти уявлення про те, що успіх будь якого бізнесу залежить не лише від наявності стартового капіталу, але й від знань закономірностей функціонування економічних мікросистем у різних ринкових ситуаціях та вміння їх ефективно використовувати.

Завдання дисципліни:

- формуванні знань, умінь щодо теоретичних положень підприємницької діяльності;
- поглиблене вивчення студентами всіх положень діючих економічних законів та механізм застосування їх в практичній діяльності;
- набуття студентами навичок і вмінь ефективного застосування мікроекономічного аналізу для забезпечення прийняття відповідних економічних рішень на рівні господарюючих суб'єктів

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

Інтегральна компетентність: Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів фінансової науки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальних компетентностей:

ЗК 06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальних компетентностей:

СК 07. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 09. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання:

РН 06. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

РН 07. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань

РН 09. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

PH 10. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

PH 16. Виявляти навички самостійної роботи та роботи в команді, демонструвати гнучке мислення, відкритість до нових знань

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- основні поняття сучасного підприємництва;
- суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності роль держави в розвитку підприємницької діяльності;
- сутність підприємницького середовища;
- історію розвитку підприємництва в Україні;
- організаційно-правові форми підприємницьких організацій;
- етичні норми підприємницької діяльності.

вміти:

- організувати підприємницьку діяльність;
- організувати пошук інформації у процесі вивчення бізнес - середовища та привабливості підприємницького клімату;
- розробляти бізнес-план;
- формувати пакет документів і реєструвати підприємство;
- визначати ефективність бізнесу.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи підприємництва

Тема 1. Сутність підприємництва.

Виникнення та еволюція поняття «підприємництво». Основні функції підприємництва та комплексна характеристика його сучасної сутності. Предмет та метод «основ підприємницької діяльності».

Тема 2. Основи виникнення та розвитку підприємництва.

Організація громадського виробництва та його структура. Сутність економічних систем. Товарне виробництво – матеріальну основу виникнення підприємництва.

Тема 3. Підприємницька ідея та механізм її втілення.

Бізнес-ідея. Визначення переваг створюваного підприємства.

Тема 4. Технологія започаткування власної справи.

Установчі документи та їх підготовка. Статутний фонд та його формування. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 5. Організація бізнесу.

Основні методи організації свого бізнесу. Обмеження підприємництва. Припинення діяльності підприємства.

Змістовий модуль 2. Практичні засади здійснення підприємницької діяльності

Тема 6. Фінанси, банки та кредит. Їх роль у системі підприємництва

Сутність фінансів суб'єктів підприємницької діяльності. Організація фінансової діяльності підприємства. Роль банків у забезпеченні функціонування підприємницьких структур. Суть та функції кредиту. Форми небанківського кредитування, їх характеристика.

Тема 7. Економічна свобода та підприємництво.

Економічна свобода – основна передумова розвитку підприємництва. Рушійні сили підприємництва. Умови та принципи підприємницької діяльності.

Тема 8. Основи бізнес-плану.

Сутність та принципи складання бізнес-плану. Техніка складання бізнес-плану. Структура та зміст бізнес-плану

Тема 9. Конкуренція як засіб реалізації підприємництва.

Сутність конкуренції. Форми та методи конкурентної боротьби. Конкурентоспроможність підприємства.

Тема 10. Маркетингова діяльність для підприємства.

Сутність та еволюція маркетингу. Види маркетингової діяльності. Стратегія, програми та принципи маркетингу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи підприємництва										
Тема 1. Сутність підприємництва	10	2	2		6	-	-	-	-	-
Тема 2. Основи виникнення та розвитку підприємництва	12	2			10	-	-	-	-	-
Тема 3. Підприємницька ідея та механізм її втілення	10	2	2		6	-	-	-	-	-
Тема 4. Технологія започаткування власної справи	10	2			8	-	-	-	-	-
Тема 5. Організація бізнесу	10	2	2		6	-	--	--	--	--
Змістовий модуль 2. Практичні засади здійснення підприємницької діяльності										
Тема 6. Фінанси, банки та кредит. Їх роль у системі підприємництва	10	2	2		6	-	-	-	-	-
Тема 7. Економічна свобода та підприємництво	8	2	2		2	-	-	-	-	-
Тема 8. Основи бізнес-плану	8	2	2		4	-	-	-	-	-
Тема 9. Конкуренція як засіб реалізації підприємництва	10	2	2	-	6	-	-	-	-	-
Тема 10. Маркетингова діяльність для підприємства	10	2	2		6	--	--	--	--	--
Усього годин	90	20	16	-	54	-	-	-	-	-

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять (Додаток 1)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи підприємництва			
1.	Тема 1. Сутність підприємництва	2	-
2.	Тема 3. Підприємницька ідея та механізм її втілення	2	-
3.	Тема 5. Організація бізнесу	2	
Змістовий модуль 2. Практичні засади здійснення підприємницької діяльності			
4.	Тема 6. Фінанси, банки та кредит. Їх роль у системі підприємництва	2	-
5.	Тема 7. Економічна свобода та підприємництво	2	-
6.	Тема 8. Основи бізнес-плану	2	
7.	Тема 9. Конкуренція як засіб реалізації підприємництва	2	-
8.	Тема 10. Маркетингова діяльність для підприємства	2	
Разом		16	-

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи підприємництва			
1.	Тема 1. Суть, предмет та мета вивчення курсу. Об'єктивні основи розвитку підприємництва в ринковій економіці. Економічна свобода	6	-
2.	Тема 2. Створення матеріальних благ та прибутку – основна функція підприємництва. Суб'єкти підприємницької діяльності. Основні форми підприємництва та їх класифікація	10	-
3.	Тема 3. Загальні умови створення підприємства. Статутний фонд підприємства, порядок його утворення..	6	-
4.	Тема 4. Державна реєстрація і статут підприємства	8	-
5.	Тема 5. Державна підтримка та сприяння розвитку підприємництва.	6	-
6.	Тема 6. Організація фінансової діяльності підприємства. Роль банків у забезпеченні функціонування підприємницьких структур.	6	-
7.	Тема 7. Основні принципи раціональної організації виробництва. Інноваційне підприємство та інноваційне підприємництво.	2	-
8.	Тема 8. Страхування як підприємницька діяльність. Суб'єкти страхової угоди. Види страхування.	4	-
9.	Тема 9. . Фактори вибору консалтингової фірми. Етапи	6	-

	процесу консультування		
10.	Тема 10. Показники інтенсифікації і підвищення ефективності підприємницької діяльності	6	-
Разом		54	-

До самостійної роботи здобувачів відноситься: підготовка до лекцій та практичних занять, написання реферату (за однією із запропонованих тем) та підготовка презентації, рішення практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій, підготовка до поточного тестування; підготовка до контрольних робіт та тестування.

9. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: лекція, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій;
- наочні методи: мультимедійна презентація, демонстрація (у вигляді роздаткового ілюстративного матеріалу);
- практичні методи: розв'язання практичних задач (в т.ч. розрахункових), виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль:

- усний контроль: індивідуальне / фронтальне опитування за питаннями відповідної теми, оцінювання виконання рефератів (оцінювання доповіді та презентації);
- письмовий контроль: оцінювання розв'язання практичних задач, оцінювання розв'язання ситуаційних вправ та проблемних ситуацій;
- тестовий контроль: оцінювання поточного тестування за темами.

Періодичний контроль:

- тестовий контроль: оцінювання контрольних робіт за змістовними модулями (тестування).

Підсумковий контроль: залік.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за різними видами роботи

Вид роботи	Кількість балів
Поточний контроль:	
- Опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань	від 0 до 2
- Написання есе	від 0 до 5
- Написання рефератів	від 0 до 4

- Розв'язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій	від 0 до 5
- Поточне тестування за темами	по 0,4 за правильну відповідь

Вид роботи	Бали	Критерії оцінювання
Опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань	0 балів	Здобувач не бере участь у практичному занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел.
	1 бал	Здобувач іноді бере участь в практичному занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на практичних заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел; показує невміння публічно представляти матеріал.
	2 бали	Здобувач бере активну участь у практичному занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних питань, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей; здатний публічно представити матеріал.
Виконання рефератів за однією із запропонованих тем: доповідь та демонстрація презентації	0 балів	Не зараховуються реферати (доповіді) та презентації, які виконані не самостійно або запозичені з мережі Інтернет.
	1 бал	Доповідь та презентація виконані самостійно, проте не опрацьована актуальність теми, теоретичний аналіз дано описово, змістовний матеріал представлений схематично, у висновку сформульовані загальні висновки (або вони взагалі відсутні), тема не розкрита, робота не відповідає вимогам.
	2 бали	Доповідь та презентація виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам із незначними порушеннями, опрацьована актуальність теми, теоретичний аналіз містить неточності, але усно здобувач пояснює матеріал впевнено і за допомогою викладача виправляється, змістовний матеріал представлений добре, у висновку сформульовані загальні висновки, тема загалом розкрита із незначними прогалинами, інформація у презентації подана з посиланням на джерела, однак вони оформлені із помилками.
	3 бали	Доповідь та презентація виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам, опрацьована актуальність теми із зазначенням невирішених раніше аспектів, теоретичний аналіз ґрунтовний та самостійний, здобувач усно та без допомоги викладача пояснює матеріал, змістовний матеріал представлений добре, у висновку сформульовані самостійні висновки, тема загалом розкрита, інформація у презентації подана із використанням самостійно розроблених схем, малюнків, графіків, містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними.
	4 бали	Доповідь та презентація виконані самостійно та оригінально, оформлення відповідає вимогам, актуальність теми повністю розкрита із зазначенням невирішених раніше аспектів, правильно

		визначені об'єкт і предмет, гіпотеза власного дослідження, метод відповідає тематиці та поставленій задачі, теоретичний аналіз ґрунтовний та самостійний, здобувач вільно презентує матеріал; зміст презентації не перевантажений слайдами з текстовим матеріалом; у висновку сформульовані самостійні ґрунтовні судження, підкріплені фактичними доказами та розрахунками, інформація на слайдах подана переважно схематично із використанням самостійно розроблених малюнків, графіків, містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними.
Розв'язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій	0 балів	Здобувач практичну задачу, ситуаційну вправу, проблемну ситуацію не виконав.
	1 бал	Здобувач виконав практичну задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, але недостатньо розкрив сутність, допускаючи при цьому суттєві неточності; відсутні сформовані уміння та навички дослідження і обґрунтування висновків; використано обмежену кількість джерел.
	2 бали	Здобувач виконав практичну задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, але демонструє фрагментарні знання предмету вивчення і дослідження, має ускладнення щодо виділення суттєвих його ознак, виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків; використано обмежену кількість джерел.
	3 бали	Здобувач виконав практичну задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, у повній мірі демонструє знання предмету вивчення, чітко описує суттєві його ознаки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки і формулює висновки; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; окрім рекомендованої літератури використовує додаткову, демонструє знання змісту відповідних нормативно-правових актів.
	4 бали	Здобувач виконав практичну задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, у повній мірі обґрунтовує обрані методи та інструменти дослідження, повно і чітко представляє основні теоретичні поняття для аналізу практичного матеріалу; в аналітичній / розрахунковій частині надає повноцінний аналіз проблеми, що досліджується, її всебічне висвітлення, у висновку формулює розгорнуті висновки, окрім рекомендованої літератури використовує додаткову, демонструє знання змісту відповідних нормативно-правових актів.
	5 балів	Здобувач виконав практичну задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, у повній мірі демонструє володіння навичками наукового дослідження; виявляє самостійність у підборі, аналізі та узагальненні відповідної статистичної та аналітичної інформації; із розглянутої проблеми робить чіткі вірні висновки. Здобувач виконує задачу, розв'язує ситуаційну вправу, проблемну ситуацію з творчим підходом, використовуючи нешаблонні фрази, демонструє розгорнуте, цікаве бачення, яке відрізняється власними роздумами, висновками; окрім рекомендованої літератури використовує додаткову, демонструє знання змісту відповідних нормативно-правових актів.
Поточне тестування за темами	0 балів	Тестування не виконано.
	1 бал	Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 33% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях.

	2 бали	Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 66% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях.
	3 бали	Тестування виконано в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обгрунтовані.
Контрольна робота за змістовними модулями у формі тестування	0 балів	Відповідь на запитання неправильна.
	0,4 бали	Відповідь на запитання правильна.

11. Питання для підсумкового контролю

1. Поняття підприємництва.
2. Роль і місце підприємництва в сучасному суспільстві.
3. Підприємництво і його функції.
4. Суб'єкти підприємницької діяльності.
5. Основні умови та фактори, що впливають на розвиток підприємництва.
6. Основні способи організації власного бізнесу.
7. Обмеження підприємництва.
8. Припинення діяльності підприємництва.
9. Види підприємницької діяльності.
10. Сутність та особливості підприємницької діяльності.
11. Переваги та недоліки видів підприємницької діяльності.
12. Свобода вибору виду підприємницької діяльності.
13. Підприємницька ідея.
14. Організація суспільного виробництва та його структура.
15. Організація підприємства.
16. Індивідуальна форма, сфери використання, переваги та недоліки.
17. Товариство з обмеженою відповідальністю.
18. Різновиди акціонерних компаній.
19. Складні форми підприємницьких утворень.
20. Засновницькі документи та їх підготування.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (Додаток 2)

Поточний та періодичний контроль										Залік	Сума балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2							
T1	T3	T5	KP	T6	T7	T8	T9	T10	KP		
0-5	0-6	0-5	0-8	0-5	0-5	0-5	0-5	0-6	0-10	0-40	0-100
Всього 0-24				Всього 0-36							

T1, T2 ... T5 – теми лекцій

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 - 100	A	зараховано
85 - 89	B	
75 - 84	C	
70 - 74	D	
60 - 69	E	
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	100 бальна шкала / Оцінка ECTS	Теоретична підготовка	Практична підготовка
Зараховано	90 – 100 / A	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, розгорнуто, обґрунтовано та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Здобувач демонструє чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку, правильно формулює тлумачення відповідних понять, демонструє знання змісту передбачених програмою нормативно-правових актів, робить самостійні висновки. Здобувач вміє виявляти причинно-наслідкові зв'язки, самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення знань.	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання практичних завдань, виконує практичні завдання не передбачені навчальною програмою, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
Зараховано	85 – 89 / B	Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу, застосовує знання для	Здобувач має стійкі навички виконання практичних завдань, правильно вирішує більшість практичних завдань.

		розв'язання стандартних ситуацій, самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає неточності, які не є суттєвими для характеристики предмету питання та не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища (поняття).	
	75 – 84 / С	Здобувач виявляє загалом високий рівень знань щодо всієї програми навчальної дисципліни, на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, але не вміє самостійно аналізувати деякі питання, не повністю переконливо аргументувати свої відповіді, допускає незначні неточності.	Здобувач за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни.
Зараховано	70 – 74 / D	Здобувач володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків. Здобувач знає основні поняття навчального матеріалу, але має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого та під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків та формулювання висновків.	Здобувач має елементарні навички виконання практичних завдань, правильно вирішує лише половину практичних завдань.
	60 – 69 / E	Здобувач не повною мірою розуміє предмет навчальної дисципліни, наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, назв та змісту нормативно-правових актів. Здобувач надає нечіткі характеристики відповідних явищ, викладає свої думки з істотним порушенням логіки подання матеріалу.	Здобувач може використовувати знання лише в стандартних практичних ситуаціях, має нестійкі навички виконання практичних завдань, робить багато суттєвих помилок.
Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	35 – 59 / FX	Здобувач не правильно розкриває сутність базових питань навчальної дисципліни, допускає суттєві змістовні помилки, володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно, безсистемне виокремлює	Здобувач здатний виконати лише окремі практичні завдання за допомогою викладача. У здобувача відсутні сформовані уміння та навички.

		випадкові ознаки вивченого, не вміє сформулювати свою думку та викласти її в логічній послідовності, робити узагальнення та висновки.	
Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0 – 34 / F	Здобувач не знає основних положень навчальної дисципліни, не володіє навчальним матеріалом.	Здобувач виконує лише елементи практичних завдань, погребує постійної допомоги викладача.

13. Навчально-методичне забезпечення

- робоча програма навчальної дисципліни;
- мультимедійні презентації;
- задачі для практичних занять;
- тестові завдання.

14. Рекомендована література

Основна

1. Закон України «Господарський кодекс України» // Офіційний вісник України. – 2003. - №11.
2. Карпюк Г.І. Основи підприємництва: навчальний посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти. 108 с.
3. Примак Т. О. Економіка підприємств: Навч. посіб. К.: МАУП, 2019. 205 с.
4. Лупак Р. Л., Васильців Т. Г. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посіб. Львів : Видавництво ЛКА. 2016. 484 с.

Додаткова

1. Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О. Основи підприємництва: Підручник. Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.
2. Добрава Н.В., Осипова М.М. Основи бізнесу: навчальний посібник Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 305 с.
3. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Податкове законодавство, узагальнюючі консультації, анонс подій. URL : <http://sfs.gov.ua/>
2. Нормативно-законодавчі акти у державному секторі, підприємницької діяльності, міжнародні стандарти. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
3. Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. Періодичні

видання НБУ.URL:<https://www.bank.gov.ua/>

4. Державна служба статистики.URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

5. Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України/ URL :
http://dspace.nbuv.gov.ua/browse?order=ASC&rpp=20&sort_by=1&etl=-&offset=17032&type=title

Теми рефератів:

1. Підприємництво як ініціативна господарська діяльність.
2. Підприємництво і бізнес – взаємозв'язок та відмінність цих понять.
3. Підприємництво як ініціативна господарська діяльність.
4. Підприємництво і бізнес – взаємозв'язок та відмінність цих понять.
5. Підприємництво як ініціативна господарська діяльність.
6. Підприємництво і бізнес – взаємозв'язок та відмінність цих понять.
7. Бізнес – план як інструмент організації та розвитку підприємницької діяльності.
8. Конкуренція як невід'ємний атрибут підприємницької діяльності.
9. Ризик в підприємницької діяльності.
10. Приватизація як спосіб активізації підприємницької діяльності.
11. Форма корпоративного підприємництва.
12. Організаційно – правові форми підприємницької діяльності в Україні.
13. Проблеми формування початкового капіталу та його роль в становленні та розвитку підприємницької діяльності.
14. Роль та значення лізингу в підприємстві.
15. Франчайзинг як форма ведення власного бізнесу.
16. Особливості та переваги ТОВ як організаційної форми ведення бізнесу.
17. Етапи та методи прийняття управлінських рішень.
18. Організація акціонерної форми ведення бізнесу.

Тестові завдання

- 1) Категорія “підприємництво” відносно категорії “бізнес” є:
 - а) ідентичною
 - б) значно ширшою за змістом
 - в) вужчою за ознаками
 - г) протилежною за змістом
- 2) Підприємництво є:
 - а) формою господарювання
 - б) фактором виробництва
 - в) елементом бізнесу
- 3) Підприємництво це:
 - а) особливий вид діяльності
 - б) певний тип і стиль господарської поведінки
 - в) комплекс особливих функцій в економіці
 - г) елементом ефективного господарювання
- 4) Метою підприємництва є:
 - а) виконання місії підприємства
 - б) одержання прибутку
 - в) реалізація ідей підприємця
 - г) задоволення потреб споживача
 - д) забезпечення високої якості й технічного рівня продукції
- 5) Підприємець це:
 - а) людина, яка діє в умовах ринку
 - б) особа, яка несе відповідальність за підприємницьку справу
 - в) новатор, який розробляє нові технології
 - г) енергійна, ініціативна людина, яка діє в умовах поміркованого ризику
 - д) людина, яка використовує будь-яку можливість з максимальною вигодою
- 6) Відмінними ознаками підприємницької діяльності є:
 - а) прагнення до лідирування

- б) орієнтація на досягнення комерційного успіху
 - в) інноваційний творчий характер діяльності
 - г) самостійність у виборі напрямків та методів діяльності
- 7) Підприємницьке середовище - це:
- а) соціально-економічна система взаємодіючих елементів, що містить у собі економічну свободу, ринкові зв'язки, підприємницькі структури, ресурси;
 - б) сукупність елементів, що складають фактори впливу на підприємство;
 - в) механізм життєдіяльності підприємства, що забезпечує його самовиживання;
 - г) структурно-просторове оточення підприємницької структури.
- 8) Основні елементи підприємницького середовища:
- а) підприємці та підприємства;
 - б) споживачі, конкуренти, постачальники, влада;
 - в) домогосподарства, підприємці, держава, ресурси;
 - г) внутрішнє та зовнішнє середовище.
- 9) Внутрішнє середовище - це:
- а) механізм життєдіяльності підприємства, що забезпечує його самовідтворення;
 - б) соціально-економічна система взаємодіючих елементів, що містить у собі економічну свободу, ринкові зв'язки, підприємницькі структури, ресурси;
 - в) сукупність елементів, що складають фактори впливу на підприємство;
 - г) структурно-просторове оточення, яке складається з факторів прямої та непрямої дії на підприємство
- 10) Основою державного підприємництва є:
- а) унітарні муніципальні підприємства
 - б) банківські структури
 - в) стратегічно важливі підприємства та установи
 - г) відповідь а і б